

Vyhlásenie o rozpočoch
Ministerstva životného prostredia
Slovenskej republiky

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR s týmito rozpormi:

1. Ministerstvo financií SR:

1.1 Znenie pripomienky: „*V návrhu rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladničná správa na roky 2026 až 2028 nie sú na uvedený účel alokované prostriedky. S materiálom zakladajúcim nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy nesúhlasíme a žiadame všetky negatívne vplyvy návrhu zákona na rozpočet verejnej správy zabezpečiť v rámci limitov kapitoly Ministerstva životného prostredia SR na príslušný rozpočtový rok.*“.

Stanovisko predkladateľa: V nadväznosti rozporové konanie štatutárnej úrovni MŽP SR ostáva pri predmetnej pripomienke s rozporom a návrh zákona bude predložený ako nezabezpečený v rámci limitov kapitoly MŽP SR na príslušný rozpočtový rok. Z uvedeného dôvodu ostáva analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy nezmenená.

1.2. Znenie pripomienky: „*V doložke vybraných vplyvov sa uvádza, že predložený návrh zákona zakladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je čiastočne rozpočtovo zabezpečený, a tiež negatívny vplyv na limit verejných výdavkov. V Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu (ďalej len „analýza vplyvov“) sú tieto negatívne vplyvy v súvislosti so 115 novými zamestnancami pre Slovenskú inšpekciu životného prostredia (inšpektoráty a ústredie) a Ministerstvo životného prostredia SR kvantifikované v celkovej sume 1 988 330 eur na rok 2026 (z toho nekrytý vplyv v sume 1 795 830 eur a krytý vplyv v súvislosti s úpravou informačných systémov v sume 192 500 eur) a nekrytý vplyv na roky 2027 a 2028 v sume 3 591 660 eur ročne.*“.

V analýze vplyvov je potrebné v tabuľke č. 1/A v časti „Výdavky verejnej správy celkom“ opraviť v roku 2026 sumy v riadkoch „- vplyv na ŠR“ a „Rozpočtové prostriedky“. V bode 2.1.1. žiadame uviesť návrh na riešenie úhrady zvýšených výdavkov, a to v rámci limitov výdavkov a počtu zamestnancov určených v dotknutej kapitole štátneho rozpočtu v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 bez dodatočnej požiadavky na ich navyšovanie.“.

Stanovisko predkladateľa: Aj v nadväznosti na skoršiu pripomienku ako aj rozporové konanie štatutárnej úrovni MŽP SR ostáva pri predmetnej pripomienke s rozporom a návrh zákona bude predložený ako nezabezpečený v rámci limitov kapitoly MŽP SR na príslušný rozpočtový rok. Z uvedeného dôvodu ostáva analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy nezmenená.

2. Ministerstvo vnútra SR:

2.1. Znenie pripomienky: „K Čl. I, bod 28. návrhu zákona (§ 56a). Navrhujeme návrh prepracovať a dohodnúť s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, tak aby došlo k zrozumiteľnému a účelnému usporiadaniu orgánov miestnej štátnej správy pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie. V návrhu je ustanovené, že Slovenská inšpekcia životného prostredia je príslušná vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie, vykonáva úkony a je príslušným orgánom, ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, ktorou je prevádzka podľa osobitného predpisu (ktorým je zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Doteraz bol všeobecným orgánom príslušným na posudzovanie vplyvov pre životné prostredie okresný úrad (resp. OÚ v sídle kraja) a nepovažujeme za vhodné, aby sa pre niektoré druhy konaní ustanovoval iný orgán pre obdobný druh pôsobnosti, ako sa to javí z návrhu. Takéto nejasné rozdeľovanie rôznych druhov konaní na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie medzi okresné úrady a Slovenskú inšpekciu životného prostredia pôsobí zmätočne a javí známky duplicitného usporiadania postavenia príslušných orgánov. Dané rozdelenie považujeme za vecne aj personálne neúčelné a pre občana aj právnické osoby komplikované. Zároveň si dovoľujeme poukázať na neúčelné navýšovanie počtu 100 zamestnancov pre Slovenskú inšpekciu životného prostredia v čase konsolidácie. V tejto súvislosti sa skôr prikláňame k potrebe personálneho posilnenia existujúcich okresných úradov s poukazom na rozšírenie ich kompetencií.“.

Stanovisko predkladateľa: Požiadavka vyplýva priamo v Vykonávacieho rozhodnutia k Plánu obnovy a odolnosti SR, čiastkové opatrenie 1 - smeruje k zrýchleniu predovšetkým povolení konaní na udeľovanie environmentálnych povolení k obnoviteľným zdrojom energie (OZE). V tejto súvislosti nastanú taktiež zmeny v organizačnej štruktúre Slovenskej inšpekcie životného prostredia. Ministerstvo životného prostredia ako vykonávateľ predmetného opatrenia v spojení s požiadavkou revidovanej smernice RED III v rámci danej reformy ustanovil orgán špecializovanej štátnej správy. Orgánom špecializovanej štátnej správy a tzv. one stop shop sa stáva Slovenská inšpekcia životného prostredia. Navýšovanie počtu

zamestnancov Slovenskej inšpekcie životného prostredia je jedným z čiastkových opatrení/reforiem stanovených v Komponente 19 Vykonávacieho rozhodnutia k Plánu obnovy a odolnosti SR. Komponent 19 Vykonávacieho rozhodnutia k Plánu obnovy a odolnosti SR stanovuje požiadavku na vytvorenie čiastočne špecializovanej štátnej správy pre oblasť zrýchleného posudzovania a povoľovania pre oblasť obnoviteľných zdrojov energie a následne pre oblasť prevádzok spadajúcich pod prílohu č. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorou sa stáva Slovenská inšpekcia životného prostredia. Zároveň sa tým naplňa ďalšia požiadavka na príslušné organizačné zmeny takto určeného orgánu čiastočne špecializovanej štátnej správy.

3. Hromadné pripomienky Klimatickej koalície a VIA IURIS:

3.1. Znenie pripomienky: *„Celému materiálu ,Hromadná pripomienka Klimatickej koalície a VIA IURIS k Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa ,zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životn prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*

I. Úvodná všeobecná pripomienka k návrhu zákona ako celku Predkladacia správa aj Dôvodová správa k predmetnému návrhu zákonu uvádzajú ako dôvod navrhovanej legislatívnej úpravy plnenie záväzkov vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti SR a požiadavky vyplývajúce zo smernice (EÚ) 2023/2413 z 20. novembra 2023 (ďalej len „smernice RED III“). Tento legislatívny návrh však nie je dostatočným naplnením týchto záväzkov a požiadaviek. Nedostatočnú transpozíciu smernice RED III dokladá aj nelegislatívny materiál “Informácia o transpozičnom deficite a harmonograme jeho odstránenia (LP/2025/155)”, ktorého pripomienkovanie bolo ukončené 16.5.2025. Z jeho obsahu vyplýva, že pr smernicu RED III platí “Transpozičná lehota: 1. júl 2024 (súladi s čl. 1 bodom 6, pokiaľ ide o článok 15e smernice (EÚ) 2018/2001, a čl. 1 bodom 7, pokiaľ ide o články 16, 16b, 16c, 16d, 16e a 16f tejto smernice) resp. 21. máj 2025 (súladi s ostatnými ustanoveniami smernice)”. Ďalej materiál priznáva, že transpozícia do slovenského právneho poriadku j zatiaľ len “čiastková”, neuvádza však harmonogram odstránenia tohto deficitu. Predkladaná novela tiež nedostatočne plní požiadavky Plánu obnovy odolnosti, konkrétne vo vzťahu k reformám na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej aj “OZE”), zelenej transformácie a dekarbonizácie Slovenska. Plán obnovy a odolnosti predpokladá sériu opatrení, o ktorých je nevyhnutné uvažovať komplexne a vo vzájomných súvislostiach. Zjednodušenie a zrýchlenie povoľovacích a administratívnych konaní j potrebné zosúladiť s ďalšími opatreniami, ktoré si vyžadujú legislatívne

ukotvenie. Predkladaná novela to nerobí. Predložený návrh zákona síce prichádza s návrhom na zjednotení povoľovacích konaní pre OZE, čo má prispieť k ich akcelerácii, ale opäť ide len o čiastkové riešeni z pohľadu smernice RED III. To znamená, že pre transpozíciu smernice RED III a za účelom akcelerácie OZE budeme v dohľadnej dobe musieť pristúpiť k ďalším novelizáciám povoľovacích procesov. Koncom roka 2024 uplynul termín na opatrenie v rámci tejto reformy, ktorým má byť prijatie právnych predpisov o oblastiach vhodných na rozvoj veternej energie („go-to areas“). V týchto oblastiach sa majú zaviesť osobitné zjednodušen povoľovacie konania a postupy pripojenia do sústavy v záujme rozvoja zariadení v týchto oblastiach. Predložený návrh zákona však na túto povinnosť úplne rezignoval napriek tomu, že a aktuálne prebieha komplexná príprava podkladov pre tieto akceleračné zóny. Zároveň v tomto čase prebieha aj intenzívna príprava viacerých projektov OZE mimo predpokladaných akceleračných zón. Preto by bolo vhodné, aby už teraz zákon zladil, tak ako to smernica RED III predpokladá, tak postup pri vytváraní akceleračných zón a povoľovaní zámerov v nich, tak aj využitie inštitútu nadradeného verejného záujmu pre bezproblémové zóny z pohľadu iných verejných záujmov. Záujem zaznamenávame aj v iných druhoch OZE a zákon je potrebné nastaviť tak, aby tento dynamický proces pri príprave zámerov nasmeroval efektívne a plne v súlade s RED III bez negatívnych dopadov, a zároveň bez možných zdržaní kvôli tomu, že národná legislatíva dostatočne neaplikuje smernicu RED III. Postup podľa RED III taktiež pomôže investorom vyhnúť sa pri príprave zámerov územiám, kde naopak je riziko negatívneho dopadu na prírodu nemalé, napríklad v sústave území NATURA 2000. Ucelená transpozícia týchto ustanovení smernice RED III umožní vyhnúť sa nejasnostiam, minimalizuje možné negatívne dopady a urýchli proces tam, kde rozvoju OZE v akceleračných alebo iných bezproblémových zónach nebudú brániť významnejšie objektívne prekážky. Takéto nesystémové, čiastkové a pričasté novelizácie prinesú práve opačný efekt, ako je ten želaný a teda zefektívnenie povoľovania OZE. Okrem toho všetky posledné úsilie reformovať povoľovacie procesy v prospech akcelerácie OZE sú nevyvážené a opomínajú také aspekty ako je ochrana životného prostredia a včasné a účinné zapojenie dotknutých komunit do transformácie energetiky, z ktorej by mali aj oni sami benefitovať. Realitou je žiaľ vylúčovanie verejnosti z konaní a sťažovanie prístupu k informáciám zo strany dotknutej verejnosti, čo v konečnom dôsledku pôsobí v neprospech akcelerácie OZE. Toto reformné úsilie navyše nemôže viesť k úspechu ak Ministerstvo životného prostredia a Ministerstvo hospodárstva nepristúpia k užšej spolupráci a koordinácii, ktorú si téma prechodu na obnoviteľné zdroje energie vyžaduje.

Stanovisko predkladateľa: Nadradený verejný záujem je vložený do novo vytvoreného § 4c zákona č. 309/2009 Z. z. o obnoviteľných zdrojoch

energie. Zákon č. 24/2006 Z. z. bude prípadne reflektovať na akceleračné zóny po ich ustanovení v osobitných predpisoch. MH SR samotné priznáva, že postupuje postupne pri transpozícii Smernice RED III, MŽP SR je len spolugarantom transpozície Smernice RED III.

3.2. Znenie pripomienky: „*V § 18 ods. 7 písm. a) žiadame na konci doplniť text: „a nedôjde k zhoršeniu vplyvov na žiadnu zložku životného prostredia a verejné zdravie“.*

Stanovisko predkladateľa: Vyplyva zo samotnej podstaty zákona; ak má vplyv na ŽP, tak podlieha zisťovaciemu konaniu, ktorého účelom je zistiť, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie; v žiadnom z bodov a) až c) sa nedopĺňa vplyv, iba v b) musí byť preukázateľne znížený; zároveň odvolávka na GUidline Príloha II smernice - definícia vychádza odtiaľ.“.

3.3. Znenie pripomienky: „*Navrhujeme poslednú vetu v navrhovanom znení § 25 odsek 2 nahradiť nasledovným znením: “Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že sa vyvesí po dobu 15 dní v centrálnom informačnom systéme. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.“.*

Stanovisko predkladateľa: Upravené znenie ustanovenia, podmienky sú rovnaké pre všetkých, aj pri normálnom doručovaní by verejnosť mala 15 dní; enviroportal pripúšťa nastavenie notifikácií, ak sa verejnosť zaujíma o konkrétne konanie, bude informovaná v prvý deň zverejnenia rozhodnutia/ZS.

3.4. Znenie pripomienky: „*K čl. I bod. 10 Navrhovanú právnu úpravu nemožno považovať za dostatočnú aplikáciu právneho inštitútu nadradeného verejného záujmu v zmysle Smernice RED III, keďže neobsahuje definíciu nadradeného verejného záujmu a preto žiadame upustiť od takejto nedotiahnutej a vágnej právnej úpravy, ktorá vytvorí priestor pre svojvôľu a nejednotné interpretácie zo strany úradov.“.*

Stanovisko predkladateľa: Nadradený verejný záujem bude legislatívne definovaný v novom ustanovení zákona č. 309/2009 Z. z., konkrétne je to § 4c.

3.5. Znenie pripomienky: „*K čl. I bod 28 V § 56a navrhujeme za slovo “prevádzka” doplniť slová “alebo osobitná prevádzka”. Odôvodnenie: Navrhované doplnenie reflektuje novozavedený typ prevádzky “osobitná prevádzka” pre obnoviteľné zdroje energie, ktorý v navrhovanom znení ustanovenia nie je zohľadnený.“.*

Stanovisko predkladateľa: V § 56a je ustanovené, že sa jedná o prevádzku podľa osobitného predpisu, pričom obsahuje odkaz na príslušnú definíciu prevádzky a osobitnej prevádzky v zákone č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Znenie návrhu je považuje za duplikáciu obsahu odkazu v prepojení so znením predmetného ustanovenia.

3.6. Znenie pripomienky: „K čl. II bod 4 Z navrhovanej právnej úpravy nie je zrejmé, ako sa bude postupovať v nasledujúcich prípadoch: - kto bude povoľujúci orgán, ak pôjde o takú zmenu osobitnej prevádzky, ktorá nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie a teda vydaniu zjednoteného povolenia

- ak pôjde o takú zmenu, ktorá si bude vyžadovať napr. konania podľa § 3 ods. 3 písm. a) (napr. súhlas na inštaláciu AMS alebo schválenie plánu riadenia zápachu) bude takéto rozhodnutia vydávať orgán ochrany ovzdušia podľa zákona č. 146/2023 Z.z.?

- bude mať osobitná prevádzka dva druhy povolení na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona a pri zmenách bez EIA podľa zložkového zákona?

Stanovisko predkladateľa: K príkladu č. 1: V čl. III je uvedené do 25/2025 § 16 ods. 1, že v prípade OZE je špeciálny stav. úrad podľa osobitného zákona, ale v 39/2013 máme v noveliz. bode 23. len nasledovné: "V § 32 ods. 1 sa vkladajú nové písmená n) až p), ktoré znejú: „n) je správnym orgánom v zjednotenom povoľovaní podľa tohto zákona, o) vykonáva zisťovacie konanie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa osobitného predpisu,61c)."

K príkladu č. 2: je súčasťou zjednoteného povoľovania, nie je osobitne upravené pre OZE, kde nebude EIA a SIŽP bude len povoľujúcim orgánom (SIŽP by mala mať rovnaký postup aj pre povolenie OZE bez EIA - bolo by ale asi potrebné to zapracovať do § 32 kompetencie, že SIŽP pre OZE vydávajú aj súhlasy, povolenia atď podľa zložkových zákonov čiže § 3 ods. 3 zákona IP), doplníme nový § 29d - osobitosti pre povoľovanie osobitnej prevádzky (bez posudzovania) predmetom povoľovania sú aj konania podľa ô 3 ods. 3 zákona 39/2013

K príkladu č. 3: nie, bude doplnené ustanovenie do § 32, že SIŽP je povoľujúcim orgánom pre OZE, zmena sa vždy rieši na úrovni príslušného orgánu, kde sa riešilo napr. EIA alebo IP.